AMAÇ: Yenidoğanın kandaki bilirubin düzeyinin düşürülmesi ve olası komplikasyonların önlenmesidir.

KAPSAM: Bu talimat; küvözün - bebeğin hazırlığı ile uygulama süresince takibini kapsar.

SORUMLULAR: Bu talimatın uygulanmasından hekimler, hemşireler ve ebeler sorumludur.

TANIMLAR:

- **Gonadlar**: Kadın ve erkekte eşey cinsiyet (yumurtalık, testisler v.b.) organlarıdır.
- **Hiperbilirubinemi:** Yenidoğanda kandaki bilürübin düzeyinin yükselmesidir.
- **ABO uyuşmazlığı:** Annenin kan grubunun 0, bebeğin A, B veya AB olduğu durumlarda ortaya çıkan kan uyuşmazlığıdır.
- **Rh uyuşmazlığı:** Annenin kan grubunun Rh (-), bebeğin Rh (+) olduğu durumlarda ortaya çıkan kan uyuşmazlığıdır.

UYARILAR ve ÖNERİLER:

- Kuvöz ısısı 30-32 C olmalıdır.
- Yenidoğan kıyafetleri tamamen çıkartılıp genital organı kapalı olarak kuvöze yatırılır.
- Uygulama süresince bebeğin gözlerinin ışıktan zarar görmemesi için gözler uygun şekilde mutlaka kapatılır.
- Her 2 saatte bir bebeğin pozisyonunun değiştirmesi gerekmektedir.
- Çocuğun vücuduna nemlendirici krem veya pomad sürülmez.
- 8 saat aralarla idrar dansitesi takibi yapılır.
- Ateş takibine özellikle dikkat edilir.
- **İşlem süresince;**

- Yenidoğanın rengi (bronz baby sendrom) +/-
- Dışkısı (Yeşil sulu) +/-
- İdrar rengi (Koyu sarı) +/-
- Dehidratasyon :+/-
- Isı artışı +/-
- Ciltte kuruluk +/-
- İdrar miktarında (1ml/h az)+/-
- Kilo kaybı +/-
- Fontanel çöküklüğü +/-
- Ağız kuruluğu +/-
- Ateş +/-
- Gözde enfeksiyon +/-
- Döküntü +/-
- Kernikterus yönünden gözlenir.

ARAÇ VE GEREÇLER:

- Fototerapi cihazı
- Göz bandı
- Bebek bezi

İŞLEM BASAMAKLARI:

- İşlem öncesi hasta ve hasta yakınlarına uygulama hakkında bilgi verilir. Soruları varsa yanıtlanır.
- Fototerapi lambalarının yüksekliği kontrol edilir. (bebekten 50-55 cm uzaklıkta, kuvözden 10 cm uzakta olması sağlanacak)
- Eller **“El Hijyeni Talimatı”**na uygun yıkanır.
- Yenidoğanın sadece gonadları koruyacak şekilde bez bırakılarak tamamen kıyafetleri çıkarılır.
- Bebeğin gözleri ışığa maruz kalmayacak şekilde kapatılır. (Tespit işleminde bebeğin cilt tahrişi olmamasına özen gösterilmelidir.)

- Hekim istemine göre aldığı-çıkardığı ve vital bulgu takibi yapılır. Anormal bulgular ekip üyeleri ile paylaşılıp, değerlendirilir.
- İdrar çıkışı rengi ve konsantrasyonu dehidratasyon bulgusu açısında takip edilir.
- Sıvı ve volüm dengesizliğini gösteren belirti ve bulgular (yüksek ateş, nabızda artış, ritim bozukluğu, hipoton deri turgoru) gözlenir.
- Deri; turgor, kuruluk, kızarıklık ve döküntü açısından, fontaneller (çökük) dehidratasyon yönünden gözlenir.
- Dudaklarda ve ağızda, çatlama kuruluk izlenir, ağız bakımı verilir.
- Fototerapi alan yenidoğana artan sıvı kaybını karşılamak için orderına uygun şekilde sıvı verilir, beslenmesi sağlanır.
- Aralıklı olarak (bilirubin seviyesine göre) fototerapi ışığı kapatılarak göz açılır, göz içten dışa doğru steril spançla, (distile suyla ıslatılarak) bir kez silinecek şekilde bakım yapılır.
- Günlük kilo takibi yapılır.
- Kuvözdeki bebeğin pozisyonu 2 saat ara ile değiştirilir. Basınç bölgelerine masaj yapılır, yatak koruyucunun temiz ve gergin olması sağlanır.
- Hastanın cildi temiz ve kuru tutulur, krem veya losyon sürülmez.
- Atıklar **“Tıbbi Atık Yönetimi Talimatı”**na uygun şekilde atılır.
- Eller **“El Hijyeni Talimatı’**na uygun yıkanır.
- Yapılan işlem **“Hemşire Gözlem Formu”**na kaydedilir.
- Tespit edilen anormal bulgular ekip üyeleri ile paylaşılarak gerekli müdahaleler yapılır.

İlgili Dokümanlar

Tıbbi Atık Yönetimi Talimatı

El Hijyeni Talimatı

Hemşire Gözlem Formu